

Balans per 31 december 2017*na resultaatbestemming*

	31 december 2017	31 december 2016
	€	€
Activa		
Immateriële vaste activa	76.300	0
Materiële vaste activa	2.433.800	2.763.600
Totale vaste activa	2.510.100	2.763.600
Winkelvoorraad	21.100	28.800
Vorderingen	602.700	414.000
Liquide middelen	5.047.300	4.390.400
Totale vlottende activa	5.671.100	4.833.200
TOTAAL ACTIVA	8.181.200	7.596.800
Passiva		
Egalisatiereserve	738.600	738.600
Bestemmingsreserve	2.586.700	2.377.900
Totaal eigen vermogen	3.325.300	3.116.500
Voorzieningen	3.200.400	2.923.400
Langlopende schulden	378.900	402.600
Kortlopende schulden		
Crediteuren	370.100	330.700
Vakantiegeld-/dagenverplichting	185.900	172.500
Belastingen en SL / pensioenpremie	185.600	180.500
Kortlopend deel leningen	23.700	23.700
Overige schulden en overlopende passiva	511.300	446.900

1.276.600   1.154.300

TOTAAL PASSIVA

8.181.200   7.596.800

Exploitatierkening 2017

	Jaarrekening 2017	Begroting 2017	Jaarrekening 2016
	€	€	€
<i>Baten</i>			
Publieksinkomsten	1.267.700	1.325.600	1.149.700
Specifieke dienstverlening	644.200	485.500	572.500
Fondsen, sponsoring en diverse baten	472.900	310.100	354.300
Subsidies	7.396.700	7.396.647	7.231.800
Totaal baten	9.781.500	9.517.847	9.308.300
<i>Lasten</i>			
Bestuurs- en organisatiekosten	474.700	338.000	305.000
Huisvestingskosten	2.631.000	2.857.047	2.641.200
Personeelskosten	3.722.800	3.642.600	3.646.800
Administratie en transportkosten	104.900	128.000	133.900
Automatisering	566.100	644.600	598.400
Collectie & media	725.300	710.000	768.800
Tentoonstellingen	247.200	450.000	232.200
Specifieke diensten	1.100.700	863.000	959.400
Totaal lasten	9.572.700	9.633.247	9.285.700
TOTAAL VAN BATEN EN LASTEN	208.800	-115.400	22.600

Bestemming exploitatieresultaat

	Jaarrekening 2017	Begroting 2017	Jaarrekening 2016
	€	€	€
Mutatie innovatiefonds	0	0	138.000
Mutatie bestemmingsreserve gebouwen	-115.400	-115.400	-115.400
Mutatie bestemmingsreserve nieuwbouw centrale entree en verbouwingen	324.200	0	0
TOTAAL BESTEMMING	208.800	-115.400	22.600

Toelichting op de balans en exploitatierekening 2017

Algemene toelichting

Algemeen

Deze jaarrekening gaat over de cijfers van de Stichting Coda (Cultuur onder dak Apeldoorn). Het boekjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de directie van CODA zich verschillende oordelen en maakt schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien voor het vereiste inzicht noodzakelijk, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Vergelijking met voorgaand jaar

Ten opzichte van de jaarstukken 2016 heeft een her-rubricering plaatsgevonden van het innovatiefonds en het museumfonds.

In de jaarstukken van 2016 werden deze als bestemmingsfonds gerubriceerd; vanwege gewijzigde inzichten zijn deze in de jaarstukken 2017 als bestemmingsreserves gerubriceerd.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

CODA hoeft niet te voldoen aan de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW. De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met onderstaande grondslagen. De jaarrekening is opgesteld in euro's. De bedragen in deze jaarrekening zijn afgerond op € 100.

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur, of tegen lagere bedrijfswaarde.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur, of tegen lagere bedrijfswaarde.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa en de verwerking daarvan

Door CODA wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. De opbrengstwaarde is bepaald met behulp van de actieve markt. Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten.

Indien wordt vastgesteld dat een in het verleden verantwoorde bijzondere waardevermindering niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen

Handelsvorderingen worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Bestemmingsreserve

Dit betreft het deel van het eigen vermogen waaraan een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven waarbij de beperking door het bestuur is aangebracht.

De bestemmingsreserve gebouwen is in het verleden, voor de fusie tussen Goba en CODA, door het bestuur van de stichting Goba gevormd ter dekking van de toekomstige afschrijvingen op het pand van de centrale bibliotheek in Apeldoorn. De boekwaarde van het gebouw is ultimo 2017 is € 923.200 wat gelijk is aan de waarde van de bestemmingsreserve na resultaatverdeling ultimo 2017.

Bestemmingsreserve Nieuwbouw Centrale Entree en verbouwingen

Met de bouw van de nieuwe entree, die de toegankelijkheid, routing en presentatie moet verbeteren en CODA voor de komende jaren voorziet van nieuw elan, wordt het gebruik van CODA geoptimaliseerd en uitgebouwd. De nieuwe entree in de vorm van een gezamenlijke entree voor de bezoekers van alle CODA – functies vormt een krachtig middel in de uitwisseling van de verschillende bezoekersstromen. Waarmee we het gebruik van de verschillende CODA functies willen stimuleren: bibliotheek, museum, erfgoed & archief en educatie. Waarbij de verplaatsing van de horeca ook als doel heeft het stimuleren van ontmoeting en debat en het verbeteren van de verblijfsfunctie van CODA. Overige aanpassingen hebben betrekking op het herinrichten van een deel van CODA Bibliotheek, verplaatsen van het Kenniscentrum, verbeteren van de logistiek en toegankelijkheid van zowel bibliotheek als museum, het verplaatsen van de winkel en het ontwikkelen van het ExperienceLab voor 21st century-skills.

De totale kosten voor nieuwbouw en verbouw vragen een investering van afgerond 3 miljoen euro van CODA. Voor de nieuwe centrale entree is 1,1 miljoen euro beschikbaar gesteld door de gemeente Apeldoorn. De nieuw te vormen bestemmingsreserve wordt gevoed vanuit de exploitatie en het resultaat 2017 en wordt aangewend voor boven genoemd doel.

De stichting CODA kent een aantal bestemmingsfondsen die gevormd zijn ten behoeve van specifieke investeringen in dienstverlening en beheer. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen fondsen gevormd uit eigen middelen en fondsen gevormd uit derdengelden. Fondsen uit eigen middelen worden gevoed uit de resultaatbestemming en ook de onttrekking vindt plaats via de resultaatbestemming. Fondsen uit derdengelden worden bij ontvangst van de middelen rechtstreeks in de balans gevormd. De inzet van fondsen gevormd uit derdengelden geschiedt via de exploitatie.

Innovatiereserve

Deze reserve is gevormd ten behoeve van het opvangen van de gevolgen van de bezuinigingen en om CODA verder te ontwikkelen tot een innovatief en toekomstbestendig cultuurbedrijf.

Fonds BankGiro Loterij

CODA heeft in het eerste kwartaal van 2015 een donatie van de Bankgiroloterij ontvangen van € 255.000. Het bedrag kan worden ingezet voor de aanschaf van een sieradencollectie en voor de vervanging van de vitrines waarin tentoonstellingen plaatsvinden.

Museumreserve

De kosten – en mogelijkheden- voor collectieaankopen voor en tentoonstellingen in CODA Museum verschillen sterk per jaar. Deze reserve is bedoeld om deze jaarlijkse schommelingen te kunnen opvangen.

Frictie

In 2012 is een nieuwe bestemmingsreserve gevormd als dekking voor de frictiekosten zoals die begroot zijn in het 'Sociaal Plan CODA' van december 2011. Argument voor het vormen van deze nieuwe reserve zijn de ontwikkelingen op de vastgoedmarkt. In het Bezuinigingsplan CODA van 2011 werd de dekking voor de frictiekosten, begroot op ruim 1 miljoen euro, deels gevonden in de verkoop van gebouwen waarin de filialen Ugchelen en Zevenhuizen gehuisvest waren. De verkoop is nog niet gerealiseerd en de huidige situatie op de vastgoedmarkt maakt dat in 2012 een substantieel deel van het resultaat (€ 550.000) is ingezet ter dekking van dit risico.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud is bedoeld om het groot onderhoud van de gebouwen te betalen. Zowel voor het bibliotheekgebouw als het archief- en museumgebouw. Vanuit het huurcontract met de Gemeente Apeldoorn is CODA als huurder verantwoordelijk voor zowel het groot onderhoud als het klein onderhoud van het archief- en museumgebouw. Met de verhuurder, de Gemeente Apeldoorn, zijn de afspraken over de onderhoudsverplichtingen gemaakt. Gelet op de leeftijd van het gebouw is het onderhoud tot nu toe beperkt. De besluitvorming over dit dossier is in de eerste helft 2016 door de gemeente afgerond. CODA gaat voor beide panden het groot onderhoud plannen en uitvoeren. De beschikbare jaarlijkse budgettaire ruimte voor het totale onderhoud is 320.000 euro.

Naast bovenstaande vermelde dotatie is in 2013 € 392.000 extra gedoteerd aan de onderhoudsvoorziening. Ten behoeve van het pand in Zevenhuizen moet extra niet gepland onderhoud plaatsvinden om het pand verhuurbaar te maken (117.000). Daarnaast wordt in de centrale bibliotheek een klimaatbeheersing aangelegd a € 275.000, welke oorspronkelijk niet was opgenomen in het onderhoudsplan

Voor de panden die niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar zijn, Ugchelen en Zevenhuizen, is geen onderhoudsvoorziening gevormd. In januari 2018 is het pand in Ugchelen verkocht.

Voorziening prepensioen ex-gemeente medewerkers

Deze voorziening is opgebouwd om de te verwachten kosten verbonden aan het prepensioen van ex-gemeentemedewerkers op te vangen.

Voorziening jubilea

Gelet op het karakter van jubilea verplichtingen aan medewerkers is het vormen van een voorziening noodzakelijk. Bij de bepaling van de omvang is een reële inschatting gemaakt ten aanzien van de feitelijkheid van de verplichting.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het saldo (resultaat) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; lasten reeds zodra zij voorzienbaar zijn. Baten die worden ontvangen in de vorm van zaken of diensten worden gewaardeerd tegen de reële waarde, voor zover deze bepaalbaar is. In dat geval worden zodanige baten in de staat van baten en lasten verantwoord.

Baten waarvoor een bijzondere bestemming is aangewezen, worden in de staat van baten en lasten verwerkt; indien deze baten in het verslagjaar niet volledig zijn besteed, worden de nog niet bestede gelden verwerkt in de desbetreffende bestemmingsreserve. Een onttrekking aan de bestemmingsreserve wordt als besteding (last) verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover de reserve gevormd zijn uit gelden van derden. Wanneer reserves zijn gevormd uit eigen middelen vindt de onttrekking of dotatie plaats vanuit de resultaatbestemming.

Subsidies

Subsidies, niet zijnde investeringssubsidies, worden in het resultaat verantwoord zodra het waarschijnlijk is dat de desbetreffende subsidies zullen worden ontvangen.

Lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

De afschrijvingen op materiële vaste activa worden berekend op basis van de verkrijgingsprijs. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur. Boekwinsten en verliezen bij verkoop van materiële vaste activa worden in mindering gebracht op of toegevoegd aan de afschrijvingen.

Collectie en Media

De aankopen van collectie en media worden niet geactiveerd, maar in het jaar van aankoop en levering ten laste van de exploitatie als kosten verantwoord.